

A díszfametszés a faápolás, mint szakma tevékenységi körébe tartozó tevékenység.

Véleményem szerint kizárólag az elméleti anyagok elsajátítása (20%) és azok gyakorlati alkalmazása (80%) során sajátítható el megfelelően.

1, Miért kell metszenünk a díszfákat?

Mert az urbanizált környezetünk, a személyi illetve anyagi kár okozásának lehetősége minden fánál fennáll, de az elhanyagolt, rossz növekedési formát felvett, sérült, megsértett fák esetében a kockázat aránytalanul magassá válik.

Mert a kevésbé optimális környezeti viszonyok (melyek a fák kipusztulását segítenék elő) ellenében, ha esztétikailag szép és biztonságos fákat szeretnénk, akkor a metszések, és egyéb a fa életminőségét és vitalitását javító intézkedések elkerülhetetlenek.

2, Hogyan kell metszenünk a díszfákat?

Szerencsés körülmények között már a faiskolában és az ültetést követően törekszünk a díszfák fajra jellemző, de városi környezetben életképes és egészséges formájának kialakítására.

Ha a metszés folyamatos, akkor jó esetben nem kell olyan drasztikus metszéseket végeznünk, melyek előbb, vagy utóbb, de biztosan a fa vitalitásának romlásához és élettartamának jelentős csökkenéséhez vezetnek.

A lakott területi díszfák állandó törődést igényelnek. Vannak időszakok, mikor az egészséges fákhoz éveig nem kell hozzányúlni, de rossz növekedési formák, vagy sérülések esetén a mielőbbi beavatkozás szükséges. (További információk egyéb címszók alatt.)

3, Hogyan tilos (ritka kivételtől eltekintve) a díszfákat metszeni?

Díszfametszés

A fák lefejezése Magyarországon megszokott művelet. Különböző szakemberek, illetve "szakértők" minket is így tanítottak. Néhány a faápolásban előtünk járó országban szintén végeztek (néha végzik helytelenül) a fák visszametszését úgy, hogy a teljes lombkoronát eltávolítják és vastag ágakat vágnak vissza. Ez szakmailag téves, gyakorlatilag a fák hosszú távú kipusztulását vonja maga után.

A díszfametszések során a lombkorona 1/4-e, 1/3-a távolítható el, de csak a megfelelő metszési időszakokban.

A vágások nem érinthetik a 10 cm-es ágátmérőnél nagyobb ágakat, mert ott már a gesztet érinti a vágás és a biokémiai gyógyító folyamat nem érvényesül. Ez egy sérülési pontjává válik a fának, amely ellen vagy sikerül védekeznie és a gombafertőzést betokozni, vagy egyenes út a pusztuláshoz. Minél nagyobb a helytelen vágási felületek aránya és minél puhább a fafajta, annál inkább rizikós számára a védekezés. A túlzott metszések a vitalitás gyengülésével és a fa belső egyensúlyának felborulásával járnak együtt. Ilyen esetekben a külső negatív hatásokkal szemben védtelenebbé válnak: gombafertőzés, rovarkár, szárazság, hősokk, stb.

Kivételes esetek:

A töréskárt szenvedett fák, a gombafertőzött fák és a csúcsszáradt és jelentős száraz részeket tartalmazó fák visszametszése nem más, mint életük néhány évvel, jó esetben néhány 10 évvel történő meghosszabbítása, azaz a fák megmentése a balesetveszély elkerülése mellett.

Egyéb körülményként adódhat régi rossz metszések visszakorhadása, ami szintén a fák drasztikus kurtító metszésének lehetőségét hagyják csak átmeneti megoldásként.

Sok esetben a fa kivágása a jobb választás, kivéve, ha nem kerül a helyére pótlás, mert akkor ha néhány évre zöld területünk van, még az is jobb, mint egy száraz fatuskó. A visszavágott (csonkolt) fa a közelében ültetett pótlást biztosító fa megerősödéséig is jó szolgálatot tehet. Itt figyelni kell, hogy a visszavágott fa később történő kitermelése ne tegye tönkre a fiatal fát! (Ezt a gyakorlatban ui. sok esetben elrontják, vagy az ültetés helyével, vagy a kitermelés érzéketlen munkavégzésével.)